

De keuze is aan de bewoners: gaat heel Stad aan 't Haringvliet van het gas in 2025?

Esther Schalkwijk

Vandaag, 07:30 • 4 minuten leestijd

Een heel dorp dat overstapt van aardgas naar waterstof. Het is nog nooit gebeurd in Nederland. In Stad aan 't Haringvliet mogen de inwoners bepalen of hun dorp deze overstap gaat maken. In juni mag iedereen naar de stembus. De bewoners worden warm gemaakt voor het bijzondere project. "Alles wordt door het rijk betaald: van een nieuwe CV-ketel tot een elektrische kookplaat. Dit kost ons niets."

Een klein dorp op het eiland Goeree-Overflakkee met ruim zeshonderd woningen, dat is Stad aan 't Haringvliet. Een groep bewoners wil dat het hele dorp van het gas af gaat en overstapt op groene waterstof. Niet alleen de huizen, maar ook scholen en bedrijfspanden. Zo'n massale transitie is nieuw, nog nooit gedaan.

In juni wordt er een draagvlakonderzoek gehouden onder bewoners. De vraag: willen jullie aardgasvrij worden per 2025? Dit door gezamenlijk over te stappen op groene waterstof of een eigen aardgasvrije oplossing zoals een warmtepomp?

Video: op bezoek in Stad aan 't Haringvliet

De initiatiefnemers hebben niet stil gestaan. Twee maanden lang is een rijtjeshuis in het dorp verwarmd met waterstof. Bestaande aardgasbuizen zorgen voor de aanvoer van deze brandstof. "Het blijkt technisch haalbaar te zijn en het kan veilig", vertelt Tjebbe Vroon van Stedin. Tijdens de test is er gebruik gemaakt van waterstof uit kleine opslagtanks. De tanks zitten in een container, die in het dorp is gezet. In de toekomst gebeurt dit allemaal onzichtbaar onder de grond.

Energie van het eigen eiland

De wens om op waterstof over te stappen, komt niet zomaar uit de lucht vallen. Op het zonnige Goeree wordt er meer energie opgewekt met zonnepanelen en windmolens dan er wordt verbruikt. Daar willen de initiatiefnemers van profiteren. "Met die overtollige energie kunnen we waterstof maken. Met deze waterstof kunnen we in de winter onze huizen verwarmen", legt Stadtenaar Laurens Huizer uit.

Stad aan 't Haringvliet op Goeree-Overflakkee.

© Rijnmond

Miljoenen van het rijk

Het rijk heeft wel oren naar dit project. Het burgerinitiatief heeft een subsidie binnengesleept van 5,6 miljoen euro. Het is een van de proeftuinen voor duurzame energie. En dat maakt het plan opeens veel kansrijker. "Als het doorgaat, wordt alles betaald door het rijk. Dit kost de gemeente en de bewoners helemaal niets. Dat is de deal die we gemaakt hebben", vertelt wethouder duurzaamheid Jaap Willem Eijkenduijn. Zelfs subsidie voor pannensets wordt beschikbaar gesteld om de financiële twijfels van bewoners weg te halen.

Als het project door gaat, is het een enorme investering in het kleine dorp met 1480 inwoners. De gemeente Goeree-Overflakkee omarmt het initiatief. De wethouder zoekt nog naar extra Europese/Nederlandse subsidies om het project vlekkeloos te laten verlopen. "We hebben gezegd: dit gaat de bewoners niets kosten. Dat is een van de gestelde voorwaarden. Anders doen we het niet."

Het plan is om de maximale prijs voor waterstof voor 15 jaar vast te leggen. De prijs voor waterstof wordt straks 0,326 per m3. Een ruiter lager bedrag dan de gasprijs, maar de energiedichtheid van waterstof is ook lager dan van aardgas. Dat betekent dat je voor dezelfde hoeveelheid warmte, ongeveer drie keer zoveel waterstof moet verbranden dan aardgas.

Haven in Stad aan 't Haringvliet

© Rijnmond

Hoge opkomst nodig

Deze zaterdag gaat de stembus open. 70 procent van de bewoners en de lokale ondernemers moet voor de transitie stemmen, anders gaat het feest niet door. De dorpsbewoners naar de stembus krijgen, is daarmee misschien wel de grootste uitdaging van deze verkiezing.

Bij de Provinciale Statenverkiezingen was de opkomst in de gemeente Goeree-Overflakkee maar 64 procent. Dat zou bij deze verkiezing dus niet genoeg zijn. Er is daarom van alles bedacht om zoveel mogelijk bewoners naar de stembus te lokken. Zo duren de verkiezingen niet één dag, maar kunnen bewoners bijna een hele maand stemmen (3 tot en met 30 juni). In de laatste twee weken van de verkiezing rijdt er zelfs een stembus door iedere straat van het dorp. Alles wordt door de gemeente uit de kast gehaald om het makkelijk te maken voor de inwoners.

Een van de bewoners die zeker gaat stemmen is Stella Braber. "Ik vind het leuk dat we als dorp voorop kunnen lopen." Al is het wel zonde dat haar recente CV-ketel dan met vervroegd pensioen moet. "Ik hoop dat ze die dan kunnen recylen."

Braber is een van de Stadtenaren die zich achter het initiatief hebben geschaard. Ze gaat als 'tafelaar' ook in gesprek met andere inwoners. "Ik hoop echt dat we het halen. We moeten toch ooit van het gas af en dan is dit een mooie kans!"

Stad aan 't Haringvliet ligt op Goeree-Overflakkee. Het dorpje heeft ruim zeshonderd woningen, waaronder ook veel oudere woningen. Het plan richt zich erop om de bestaande aardgasbuizen te gaan gebruiken voor de aanvoer van de waterstof. Stad Aardgasvrij mag zich hierdoor een landelijke proeftuin noemen en krijgt 5,6 miljoen subsidie vanuit het Rijk. Niet alleen op Goeree-Overflakkee en landelijk heeft Stad Aardgasvrij de aandacht, zelfs in Europa wordt het bewonersinitiatief met veel belangstelling gevolgd.